

**Klagenemnda
for offentlige anskaffelser**

Innklagede gjennomførte en åpen anbudskonkurranse for anskaffelse av 46 digitale tavler. Klagenemnda fant at innklagede hadde brutt kravene til forutberegnelighet og likebehandling i loven § 5 og forskriften § 3-1 ved å sammenligne valgte leverandørs tilbudspris som var uten styringspanel i veggkanal med klagers tilbudspris som inkluderte dette. Klagers øvrige anførsler førte ikke frem.

Klagenemndas avgjørelse 25. februar 2013 i sak 2011/350

Klager: Office IKT Trondheim

Innklaget: Verdal kommune

Klagenemndas medlemmer: Kai Krüger, Siri Teigum og Jakob Wahl

Saken gjelder: Avvisning av tilbud. Likebehandling i tilbudsevalueringen.

Bakgrunn:

- (1) Verdal kommune (heretter kalt innklagede) kunngjorde 23. august 2011 en åpen anbudskonkurranse for anskaffelse av 46 digitale tavler til barneskolen, ungdomsskolen, flerbrukshallen og svømmehallen i Verdalsøra.
- (2) Konkurranses grunnlaget ble sendt ut til de interesserte tilbyderne den 30. august 2011. I grunnlagets punkt 3 fremgikk det at kontrakt skulle tildeles på basis av "*Pris – 85 %*" og "*Referanser – 15 %*". Som dokumentasjon til evalueringen av referansekriteriet skulle det vedlegges "*referanser fra tidligere leveranser.*" For begge tildelingskriteriene skulle det benyttes en poengskala fra 1 til 10, hvor 10 var best.
- (3) I grunnlagets punkt 4 fremgikk det blant annet følgende tekniske krav til tavlene som skulle tilbys:

"

• Programvare og installasjon m.m.

[...]

- *Pedagogisk programvare (software) tillegges størst vekt.*

[...]

-norsk språk

- **Tavle**

[...]

*-Beskrivelse av muligheter for levering av ulike tavlestørrelser
- Format 16:9*

[...]

- **Norsk nettsted med ressurser for undervisning med diskusjonsforum for lærere**
- **Høy brukervennlighet**

[...]

- **Komplette tilbud på levering og montering av prosjektorer, høyttalere og tavler (46 stk), inkl. tilkobling/kabling og styrepanel montert i kabelkanal ved tavle, kanal av type TEK 123"**

- (4) Innen tilbudsfristens utløp 12. september 2011 mottok innklagede 8 tilbud fra 5 forskjellige leverandører, herunder Office IKT Trondheim (heretter kalt klager), Pitney Bowes AS, Saxvik AS og Atea AS.
- (5) Klager innga to forskjellige tilbud, på hhv. ActivBoard 395 og AktivBoard 595, hvorav det førstnevnte var det rimeligste alternativet og omfattet "46 stk Mount system 300 serien, ABMTS395PEUDST fast montert 95" tavle (16:9 inkl. høyttalere, veggfeste og prosjektor)". Under punktet "Tilkoblingspaneler og installasjonskanal", hadde klager angitt en pris på kroner 69 552, som omfattet: "Det er satt opp et VGA + Audio samt HDMI tilkoblingspanel og en dobbelramme med click-fix for installasjonskanal TEK 123". I tilbudets punkt "Høy brukervennlighet" under punktet "4. Tekniske krav" hadde klager blant annet uttalt følgende: "ActivBoard og programvaren ActivInspire er meget brukervennlige. Dette er produkter spesielt utviklet for skole. Den batteriløse pennen fungerer akkurat på samme måte som en mus. Det er ingen optiske systemer som gjør det nødvendig å holde pennen på en spesiell måte, bruk den med et helt naturlig grep." Under punktet "ActivPen" var det så gitt en nærmere beskrivelse av bruken av pennen og dens fordeler. Når det gjaldt klagers andre alternativ, AktivBoard 595, var det uttalt at denne tavlen både kunne betjenes med ActivPen og med fingrene (multitouch funksjon).
- (6) I brev av 17. oktober 2011 meddelte innklagede tilbyderne at kommunen hadde til hensikt å inngå kontrakt med Pitney Bowes AS (heretter kalt valgte leverandør).
- (7) Vedlagt tildelingsmeddelelsen var innklagedes tilbudsevaluering datert 10. oktober 2011. Av denne fremkommer det at klagers tilbud på AktivBoard 395 var det nest rimeligste tilbudet. Det rimeligste tilbudet var tilbudet på Ebeam fra Atea AS, det tredje rimeligste var tilbudet på Ebeam fra Saxvik AS, mens det fjerde rimeligste var tilbudet på Smartboard fra valgte leverandør. Klagers tilbud på AktivBoard 595 var prismessig det nest dyreste tilbudet.
- (8) Under punktet "2.6 Tekniske krav til tilbudene" hadde innklagede uttalt følgende:

"Her har brukerne gjennomgått de tilbudte typene hos leverandørene. Følgende tavler tilfredsstiller ikke de tekniske kravene.

2.6.1 Ebeam tilfredsstiller ikke kravene til brukervennlighet og krav til norsk nettsted.

2.6.2 ActivBoard 395 tilfredsstiller ikke kravet til brukervennlighet.

Tilbudene på de to ovennevnte type tavler avvises av den grunn"

- (9) Under punktet "3. Tildelingskriterier" hadde innklagede uttalt følgende:

"3.1 Pris – 85 %

Referanser – 15 %

Ingen av tilbyderne har vedlagt referanser fra tidligere leveranser.

Ut fra den situasjon vil vinner av konkurransen bli laveste pris for de leverandører som har tilbudt tavler i samsvar med konkurransegrunnlaget."

- (10) Klager påklaget tildelingsbeslutningen i brev av 25. oktober 2011, og anførte her at valgte leverandørs tilbud skulle vært avvist av de samme tre grunner som nå er anført for klagenemnda. For den anførte avvisningsgrunnen som følge av forhold knyttet til manglende prising av *"tilkobling/kabling og styrepanel montert i kabelkanal ved tavle"* i valgte leverandørs tilbud, uttalte klager at klager selv hadde priset dette til kroner 69 552, og at: *"Våre tilbudte system fungerer helt fint uten en slik løsning og er kun tatt med i tilbudet fordi dette er spesifisert i kravspesifikasjonene."* Klager stilte seg uforstående til hvordan klagers tilbudte ActivBoard 395-tavle kunne bli vurdert som lite brukervennlig, og uttalte følgende om dette: *"I evalueringen av tilbudene punkt 2.6 Tekniske krav står det nevnt at brukerne har vært hos leverandørene og fått gjennomgått de tilbudte typene. Klage: Office Trondheim har ikke hatt besøk av brukere i forbindelse med dette tilbudet og vi stiller oss derfor uforstående til hvordan produktenes brukervennlighet er evaluert og dermed hvorfor ActivBoard 395 er vurdert som lite brukervennlig."* Klager stilte seg også uforstående til innklagedes uttalelse i tilbudsevalueringen om at ingen av tilbyderne hadde vedlagt referanser fra tidligere leveranser, da klager i tilbudet hadde levert en *"liste med 21 reelle ActivBoard-kjøpere/brukere"*.

- (11) Innklagede avsto klagen i brev av 27. oktober 2011 med følgende begrunnelse:

"Vår kommentar til Deres klage:

- 1. Programvare og installasjon – norsk språk.*

Vår vurdering er at om ikke alle deler av programmet er på norsk pr. dato, så er ikke det en avvisningsgrunn.

- 2. Tavle – format 16:9*

Format 16:10 er vurdert til å være likeverdig med format 16:9.

- 3. Tilbudet til innstilt leverandør er komplett i samsvar med forespørselen.*

- 4. Pkt. 2.6 i evaluering er uheldig formulert.*

Det burde stått følgende:

"Tekniske krav til tavlene. Her har brukerne gjennomgått de tilbudte typene fra leverandørene".

Ingen brukere har hatt kontakt med noen av leverandørene i tilbudsfasen eller etter mottatt tilbud. Vurderingen er utført på bakgrunn av mottatt dokumentasjon.

5. Referanser – 15 % (tildelingskriterium)

I konkurransegrunnlaget står følgende formulering:

"Referanser 15 %. Her vedlegges referanser fra tidligere leveranser."

Her skulle det vært vedlagt attest/evalueringsskjema fra ulike kunder som redegjorde for hvordan dere oppfylte kravene til den enkelte leveranse hos de oppgitte kundene.

En referanseliste gir ingen dokumentasjon utover hvem dere har levert til.

Det er samme krav til dokumentasjon og etterprøvbarehet for dette tildelingskriteriet som for det andre tildelingskriteriet (pris – 85 %).

KONKLUSJON:

Deres klage avvises!"

- (12) I brev av 21. november 2011 uttalte innklagede i tillegg følgende om forståelsen av kravet til "Høy brukervennlighet":

"Vi har sett på saken, og kan se i ettertid at bruken av benevnelsen "brukervennlig" kunne vært gitt en mer presis beskrivelse.

Ved utforming av kvalifikasjonskriteriene har brukerrepresentantene vært sentrale, og for disse er brukervennlighet en avgjørende faktor. Brukervennligheten er for disse tavlene vesentlig knyttet til

- *Om de kan betjenes med fingre (dvs. ikke med plastpeker)*
- *Størrelse*

Det er i kvalifikasjonskriteriene ikke bare beskrevet at de skal være brukervennlige, men det er tatt inn som et særskilt punkt at de skal ha "Høy brukervennlighet".

For brukerne ved Verdalsøra barne- og ungdomsskole er det avgjørende at tavlene også kan betjenes med fingrene. Vi tør hevde at dette også er den mest nærliggende og objektive forståelse av brukervennlighet, - ikke minst i et tilfelle som dette hvor brukerne her omfatter et betydelig antall, og at de er barn. Vi beklager dog som nevnt om dette skulle ha skapt uklarhet for Office IKT.

Som nevnt vil det ikke være aktuelt å foreta innkjøp av tavler som ikke kan betjenes med fingre. Verdal kommune har vurdert det slik at det var grunnlag for å kontrahere i samsvar med innstillingen"

- (13) Saken ble brakt inn for Klagenemnda for offentlige anskaffelser ved brev av 6. desember 2011. I brev av 19. desember 2011 meddelte innklagede at kontrakt var inngått med valgte leverandør.
- (14) I innklagedes tilsvare til klagenemnda av 24. januar 2012, har innklagede opplyst at valgte leverandørs tilbudte tavle var i 16:10 format, at valgte leverandørs programvare var på norsk, (bortsett fra galleriet, som var under oversettelse), og at valgte leverandør ikke hadde tilbudt styringspanel i veggkanal. Klagenemnda har ikke fått seg forelagt leverandørens tilbud, men siden partene synes enige om faktum på dette punkt, legger klagenemnda dette til grunn i sin vurdering nedenfor.

Anførsler:

Klagers anførsler:

Avvisning av klagers tilbud

- (15) Klager har anført at innklagede har brutt kravet til forutberegnelighet ved å avvise klagers tilbud på ActivBoard 395 under henvisning til at klagers tilbudte tavle avviker vesentlig fra kravet til høy brukervennlighet fordi tavlen ikke kan betjenes med fingrene. Det interaktive Mount-systemet som er tilbudt av klager er meget brukervennlig, og i utstrakt bruk i skoler og barnehager. Det var ikke noe sted spesifisert som et krav/minstekrav at tavlene skulle kunne betjenes med fingrene, og klagers tilbud inneholder da ikke noe avvik.

Avvisning av valgte leverandørs tilbud

- (16) Klager anfører at innklagede har brutt regelverket ved ikke å avvise valgte leverandørs tilbud da denne leverandørens tilbudte tavle ikke oppfyller kravet til at det skulle tilbys tavler med 16:9 (95") format. Valgte leverandørs tilbudte tavle har 16:10 (87") format. En skjerm med 16:10 format er ikke likeverdig med en skjerm med 16:9 format. Førstnevnte er både mindre og rimeligere enn sistnevnte. Begge formater er standard som de fleste leverandører kan tilby.
- (17) Klager anfører at innklagede har brutt regelverket ved ikke å avvise valgte leverandørs tilbud da dette ikke oppfyller kravet til at programvaren skulle være på norsk. Det er kun deler av valgte leverandørs programvare som er på norsk.
- (18) Klager anfører at innklagede har brutt regelverket ved ikke å avvise valgte leverandørs tilbud da dette ikke oppfyller kravet til at det skulle være styringspanel i veggkanalen.

Brudd på kravet til likebehandling

- (19) Klager anfører at innklagede har brutt kravet til likebehandling ved å sammenligne valgte leverandørs pris på en tavle med 16:10 format med klagers (og mulig andre tilbyderes) tavle med etterspurt format. En tavle med 16:9 format koster ca. 2000 kroner mer enn en tavle med 16:10 format. Dette utgjør en prisdifferanse på ca. 92 000 kroner for levering av de 46 etterspurte tavlene.
- (20) Klager anfører at innklagede har brutt kravet til likebehandling ved å sammenligne valgte leverandørs tilbudspris som er uten styringspanel og tilkobling i veggkanal, noe som var et krav i konkurransegrunnlagets punkt 4 nest siste kulepunkt, med klagers tilbudspris som inkluderer dette. Det er det etterspurte på dette punkt som er priset til kroner 69 552 i klagers tilbud, og det burde ikke være vanskelig å forstå.

Klager skulle vært tildelt kontrakten

- (21) Klager anfører at innklagede har brutt regelverket ved ikke å tildele kontrakten til klager. Idet innklagede har valgt å se bort fra tildelingskriteriet "*Referanser*", siden ingen av tilbyderne hadde levert attester/evalueringsskjema fra tidligere kunder og en referanseliste med oppgitte kontaktpersoner ikke gir den dokumentasjon som innklagede hadde ment å be om, blir prisen avgjørende. Forutsatt at avvisningen av Ebeam-produktene er holdbar, har klager den rimeligste prisen og skulle dermed vært tildelt kontrakten. Hvorvidt Ebeam-produktene skulle vært avvist får innklagede selv ta standpunkt til.

Innklagedes anførsler:

Avvisning av klagers tilbud

- (22) Innklagede bestrider at det var i strid med regelverket å avvise klagers tilbud som følge av at tilbudte tavle ikke kunne betjenes med fingrene. Det fremgår av kravspesifikasjonen at de tilbudte tavlene skulle ha "*Høy brukervennlighet*". For brukerrepresentantene, som har vært sentrale ved utformingen av kravspesifikasjonen, har det ved vurderingen av om tavlene har høy brukervennlighet vært helt avgjørende at tavlene kan betjenes med fingrene, og ikke pekere eller andre eksterne hjelpemidler. Dette er også den mest nærliggende og objektive forståelse av kravet til "*Høy brukervennlighet*". Dette særlig i foreliggende anskaffelse, hvor brukerne omfatter et betydelig antall personer og hvor brukerne i stor grad er barn. Klagers tilbudte tavler kan ikke betjenes med fingrene, og har følgelig ikke høy brukervennlighet. Avviket er vesentlig, og tilbudet ble dermed rettmessig avvist etter forskriften § 11-11 (1) bokstav e. I ettertid ser kommunen at benevnelsen "*brukervennlig*" kunne vært gitt en mer presis beskrivelse i kravspesifikasjonen, uten at dette innebærer at det foreligger et brudd på anskaffelsesregelverket.

Avvisning av valgte leverandørs tilbud

- (23) Innklagede stiller seg uforstående til at valgte leverandørs tilbud skulle vært avvist.
- (24) 16:9 og 16:10 format er så langt innklagede kan se likeverdige widescreen format, og valgte leverandørs tilbudte tavle avviker ikke da vesentlig fra kravspesifikasjonen. For øvrig presiseres at kravspesifikasjonen kun angir format, og ikke skjermstørrelse.
- (25) Den programvaren som valgte leverandør har presentert for innklagede er på norsk, med unntak av galleriet, som er under oversettelse fra engelsk. Oversettelsen vil bli gjort tilgjengelig ved programoppdatering. Det er normalt at enkeltelementer, suppleringer m.v. i "norsk programvare" foreligger på engelsk, og dette utgjør under enhver omstendighet ingen avvisningsgrunn.

Brudd på kravet til likebehandling

- (26) Det bestrides at likebehandlingsprinsippet er brutt.
- (27) 16:9 og 16:10 format er likeverdige widescreen format og flere av leverandørene i konkurransen har valgt å tilby begge format. Disse er derfor åpenbart sammenlignbare.
- (28) Tilbudet fra valgte leverandør har den beskrevne tilkobling i veggkanal, men ikke styringspanel i veggkanalen. Styring foretas ved fjernkontroll. Klager har under

punktene "*Tilkoblingspaneler for installasjonskanal*" angitt en rekke poster som til sammen utgjør kroner 69 552. Det er uklart for innklagede hvorvidt noen av disse postene gjelder styringspanel, og eventuelt hvilke. Dersom styringspanel er medtatt i klagers tilbud er dette så uklart og omfatter så små beløp at sammenligningen av tilbudene ikke utgjør et brudd på likebehandlingsprinsippet.

Klager skulle vært tildelt kontrakten

- (29) Etter innklagedes oppfatning, er det lite trolig at klager hadde blitt tildelt kontrakten om selskapets tilbud ikke hadde blitt avvist.
- (30) Ebeam-produktene er avvist på to grunnlag. For det første fordi tilbudte tavler ikke tilfredsstiller kravet til brukervennlighet siden de ikke kan betjenes med fingrene. Dette er samme avvisningsgrunn som for klagers tilbudte tavler, og dersom avvisningen av klagers tilbud er i strid med regelverket vil avvisningen av Ebeam-produktene på dette grunnlag også være det. Ebeam-produktene ble også avvist som følge av manglende norsk nettsted. Etter innklagedes syn er det uklart om denne avvisningen vil stå seg ved en mindre rigid fortolkning av kravspesifikasjonen enn den innklagede har lagt til grunn. Kravspesifikasjonen anga ikke noe konkret tidspunkt for når norsk nettsted måtte være etablert, eller noe nærmere om innholdet i dette kravet.
- (31) Det kan reises spørsmål ved om unnlatelsen av å evaluere tildelingskriteriet "*Referanser*" er korrekt. Dette har betydning for kontraktstildelingen.
- (32) Etter dette er det høyst uklart om Ebeam-produktene skulle ha vært avvist, og om hvem som skulle vært tildelt kontrakt ved en annen håndtering av tildelingskriteriet "*Referanser*".

Klagenemndas vurdering:

- (33) Klager har deltatt i konkurransen og har saklig klageinteresse, jf. forskrift om Klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er rettidig. Anskaffelsens verdi er ikke eksplisitt opplyst for klagenemnda, men det fremgår av innklagedes tilbudsevaluering at prisen på samtlige av tilbudene var under EØS-terskelverdi. Klagenemnda legger dette til grunn for vurderingen av anskaffelsens anslåtte verdi. Konkurransen gjelder kjøp av digitale tavler, som er en vareanskaffelse. I tillegg til lov om offentlige anskaffelser følger anskaffelsen etter sin art og verdi forskrift om offentlige anskaffelser av 7. april 2006 nr. 402 del I og II, jf. forskriften §§ 2-1 og 2-2.

Avvisning av klagers tilbud

- (34) Klager har anført at innklagede har brutt kravet til forutberegnelighet ved å avvise klagers tilbud på ActivBoard 395 under henvisning til at klagers tilbudte tavle avviker vesentlig fra kravet til høy brukervennlighet fordi tavlen ikke kan betjenes med fingrene. Det var ikke noe sted spesifisert som et krav/minstekrav at tavlene skulle kunne betjenes med fingrene, og klagers tilbud inneholder da etter klagers syn ikke noe avvik.
- (35) Av forskriften § 11-11 (1) bokstav e følger det at oppdragsgiver har plikt til å avvise tilbud som inneholder vesentlige avvik fra kravspesifikasjonene i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget. Klagenemnda tar først stilling til om klagers tilbudte tavle må anses å avvike fra krav i kravspesifikasjonen.

- (36) I konkurransegrunnlaget punkt 4 var det blant annet stilt følgende tekniske minstekrav til de tavlene som skulle tilbys: "*Høy brukervennlighet*". Hva som nærmere lå i dette var uheldigvis ikke konkretisert. Dette er uheldig siden minstekravet dermed beror på et uforutsigelig skjønn. Ut fra ordlyden må det imidlertid kunne legges til grunn at de etterspurte tavlene må være utpreget enkle og greie å bruke, og herunder må det blant annet kunne legges vekt på hvorvidt en bestemt tavle kan betjenes med fingrene istedenfor eksterne løse hjelpemidler. Det har i en slik vurdering betydning at tavlene blant annet skal betjenes av barn i skolen der bruk av fingre på skjermen åpenbart er bedre enn bruk av penner. I saken foreligger både tilbud med og uten fingerberøring. Basert på dette, må det videre etter nemndas syn også kunne legges til grunn at en tavle som ikke kan betjenes med fingrene avviker fra et krav til "*Høy*" brukervennlighet, som må anses for å stille et ganske strengt krav til de tilbudte produkters brukervennlighet. Klagers tilbudte tavle avvek dermed fra kravet til "*Høy brukervennlighet*" i kravspesifikasjonen. Klagenemnda går så over til å vurdere hvorvidt dette avviket kan anses "*vesentlig*", hvilket er vilkåret for at det skal foreligge avvisningsplikt etter forskriften § 11-11 (1) bokstav e.
- (37) Ordlyden i forskriften tilsier at det kun er kvalifiserte avvik som gir avvisningsplikt. Av klagenemndas praksis fremgår det at det ved denne vurderingen blant annet skal legges vekt på hvor stort avviket er, hvor viktig forholdet det avvikes fra er, og i hvilken grad et avvik vil kunne forrykke konkurransen, jf. blant annet klagenemndas saker 2008/58 og 2009/12. Klagenemnda har i en rekke tidligere avgjørelser funnet at avvik fra konkurransegrunnlagets minstekrav som hovedregel er å regne som et "*vesentlig avvik*", jf. blant annet sakene 2009/73 premiss (37) og 2010/292 premiss (52). Dersom oppdragsgiver har avvist med grunnlag i en bestemt avvisningsregel som ikke kan anses for å gi hjemmel for dette, vil det utgjøre et brudd på regelverkets grunnleggende krav til forutberegnelighet nedfelt i loven § 5 og forskriften § 3-1.
- (38) I foreliggende tilfelle avviker klagers tilbudte tavle fra et minstekrav i kravspesifikasjonen. Dette er et sterkt argument for at det må anses for å foreligge et vesentlig avvik. Videre viser de inngitte tilbudsprisene at en tavle som ikke kan betjenes med fingrene er rimeligere enn en tavle som har denne funksjonen. Forholdet som det foreligger avvik fra må også anses som et viktig forhold for innklagede da de aktuelle tavlene i stor grad skulle benyttes av barn i skolen. Ut fra den kjennskap klagenemnda har til denne typen produkter, er utviklingen også gått i retning av at det har blitt mer og mer vanlig at denne typen tavler kan betjenes med fingrene (i tillegg til med penn). Basert på dette, er nemnda kommet til at klagers tilbudte tavle som ikke kunne betjenes med fingrene, må anses å avvike vesentlig fra minstekravet til "*Høy brukervennlighet*" i kravspesifikasjonen. Innklagede har dermed ikke brutt regelverket ved å avvise klagers tilbud på ActiveBoard 395, og klagers anførsel fører derfor ikke frem.

Avvisning av valgte leverandørs tilbud

- (39) Klager har under dette punkt for det første anført at innklagede har brutt regelverket ved ikke å avvise valgte leverandørs tilbud da denne leverandørens tilbudte tavle ikke oppfylte kravet til at det skulle tilbys tavler med 16:9 (95") format. Valgte leverandørs tilbudte tavle har 16:10 (87") format. En skjerm med 16:10 format er ikke likeverdig med en skjerm med 16:9 format. Førstnevnte er både mindre og rimeligere enn sistnevnte. Begge formater er standard som de fleste leverandører kan tilby.

- (40) Det er på det rene at valgte leverandør har tilbudt en tavle med 16:10 format istedenfor 16:9 format. Det foreligger dermed et avvik fra kravet i konkurransegrunnlaget punkt 4 om at de tilbudte tavler skulle ha 16:9 format. Spørsmålet i det følgende blir således om dette avviket må anses vesentlig, slik at det forelå avvisningsplikt etter forskriften § 11-11 (1) bokstav e.
- (41) Innledningsvis presiserer klagenemnda at det her ikke er et spørsmål om forskjeller i oppløsning eller skjermstørrelse, som klagers argumentasjon knyttet til prisforskjell kanskje kan indikere, men utelukkende et spørsmål om forskjell i format (altså skjermens høyde-bredde forhold). 16:9 og 16:10 er de formater som er nærmest hverandre i de formater som er vanlig, og den forskjell som foreligger mellom disse må ut fra den kunnskapen klagenemnda har, kunne karakteriseres som minimal. Det er heller ingen holdepunkter for at en forskjell i format fra 16:9 til 16:10 alene vil være avgjørende for verken pris eller kvalitet. Basert på dette, finner nemnda at valgte leverandørs tilbudte tavle med 16:10 format ikke avviker vesentlig fra kravspesifikasjonens krav om 16:9 format. Innklagede har dermed ikke brutt forskriften § 11-11 (1) bokstav e ved ikke å avvise valgte leverandørs tilbud på dette grunnlag.
- (42) Klager har så anført at innklagede har brutt regelverket ved ikke å avvise valgte leverandørs tilbud da dette ikke oppfylte kravet til at programvaren skulle være på norsk. Til dette har innklagede opplyst at valgte leverandørs programvare er på norsk, med unntak av galleriet, som er under oversettelse fra engelsk. Det er dermed på det rene at det foreligger et avvik fra konkurransegrunnlaget punkt 4 sitt krav om at programvaren skulle være på "*norsk språk*". Spørsmålet i det følgende blir om dette må anses som et vesentlig avvik, slik at innklagede hadde plikt til å avvise valgte leverandørs tilbud på dette grunnlag.
- (43) Slik klagenemnda oppfatter det, var den vesentligste delen av valgte leverandørs programvare på norsk da det kun var galleriet som var på engelsk. Dette kan etter nemndas syn ikke anses som et vesentlig avvik fra minstekravet om at programvaren skulle være på norsk. Innklagede hadde dermed ikke plikt til å avvise valgte leverandørs tilbud på dette grunnlag, og klagers anførsel fører derfor ikke frem.
- (44) Klager har så anført at innklagede har brutt regelverket ved ikke å avvise valgte leverandørs tilbud da dette ikke oppfylte kravet til at det skulle være styringspanel i veggkanalen. Til dette har innklagede opplyst at valgte leverandørs tilbud hadde den beskrevne tilkobling i veggkanal, men ikke styringspanel i veggkanalen slik at styring istedenfor foretas ved fjernkontroll. Det er således på det rene at valgte leverandørs tilbud inneholder et avvik fra konkurransegrunnlaget punkt 4 sitt krav om "*styrepånel montert i kabelkanal ved tavle*". Spørsmålet i det følgende blir om dette må anses som et vesentlig avvik, slik at innklagede hadde plikt til å avvise valgte leverandørs tilbud på dette grunnlag.
- (45) I klagers tilbud er kravet i nest siste kulepunkt i konkurransegrunnlaget punkt 4 priset til kroner 69 552. Denne prisen inneholdt altså blant annet kravet til styrepånel i veggkanalen. Prisen på hele dette kulepunktet utgjør om lag 7,5 % av klagers totale tilbudspris. Prisen på kravet til styrepånel i veggkanalen, må altså anses som en beskjedne del av den totale tilbudsprisen som tilbyderne skulle gi, og klagenemnda kan i dette tilfellet ikke se at unnlatelsen av å tilby dette utgjør et vesentlig avvik fra

kravspesifikasjonen. Innklagede hadde dermed ikke plikt til å avvise valgte leverandørs tilbud på dette grunnlag, og klagers anførsel fører derfor ikke frem.

- (46) Etter klagenemndas syn innebærer de tre ovennevnte avvikene i valgte leverandørs tilbud heller ikke samlet at det forelå vesentlige avvik fra kravspesifikasjonen.

Brudd på kravet til likebehandling

- (47) Klager har her anført at innklagede har brutt kravet til likebehandling ved å sammenligne valgte leverandørs pris på en tavle med 16:10 format med klagers (og mulig andre tilbyderes) tavle med etterspurt format.
- (48) Basert på at klagenemnda ovenfor har lagt til grunn at det ikke er holdepunkter for at en forskjell i format alene vil påvirke den tilbudte prisen, kan kravet til likebehandling ikke anses brutt ved at innklagede har sammenlignet valgte leverandørs tilbudte tavle med 16:10 format med de øvrige tavlene med 16:9 format uten først å foreta noen prissetting av avviket i valgte leverandørs tilbud.
- (49) Klager har så anført at innklagede har brutt kravet til likebehandling ved å sammenligne valgte leverandørs tilbudspris som er uten styringspanel og tilkobling i veggkanal, noe som var et krav i konkurransegrunnlagets punkt 4 nest siste kulepunkt, med klagers tilbudspris som inkluderer dette. Klagenemnda legger til grunn at det kun var styringspanel i veggkanal som manglet i valgte leverandørs tilbud.
- (50) I klagenemndas tidligere praksis har nemnda lagt til grunn at innklagede har plikt til å prissette avvik som ikke skal (eller kan) medføre avvisning, før tilbudet med avvik sammenlignes med de øvrige tilbudene, jf. blant annet klagenemndas sak 2008/62 (premiss 40) og Dragsten/Lindalen side 1263. En unnlatelse av å gjøre dette må anses i strid med kravene til forutberegnelighet og likebehandling i loven § 5 og forskriften § 3-1.
- (51) I foreliggende tilfelle må det kunne legges til grunn at styringspanel i veggkanal har en kostnad, og klagenemnda finner da at innklagede har brutt kravene til forutberegnelighet og likebehandling i loven § 5 og forskriften § 3-1 ved å sammenligne valgte leverandørs tilbudspris som er uten styringspanel med klagers tilbudspris som inkluderer dette.

Klager skulle vært tildelt kontrakten

- (52) Klager har til slutt anført at innklagede har brutt regelverket ved ikke å tildele kontrakten til klager. Ut fra det resultat nemnda er kommet til vedrørende avvisningsspørsmålet, går nemnda ikke nærmere inn på denne anførselen.

Konklusjon:

Verdal kommune har brutt kravene til forutberegnelighet og likebehandling i loven § 5 og forskriften § 3-1 ved å sammenligne valgte leverandørs tilbudspris som er uten styringspanel i veggkanal med klagers tilbudspris som inkluderer dette.

Klagers øvrige anførsler har ikke ført frem.

For klagenemnda for offentlige anskaffelser,
Bergen, 25. februar 2013

Kai Krüger